

การศึกษา เปรียบ เทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน
ผลิตกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดย ใช้พันธุ์ลูกที่ขยายพันธุ์ลูก
โดยวิธี เดิมและพันธุ์ลูกจากการ เลี้ยง เนื้อ เยื่อ

นายทศมัล แสงสว่าง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาการบัญชี
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-679-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15488

I 10305191

A Comparative Study on Costs and Return on Investment
in Dendrobium Cut Orchid Production
Utilizing Conventional Propagation and Cultured Tissue

Mr. Totdamon Seangsawang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ทตมิล แสงสว่าง : การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยใช้พันธุ์ปลูกที่ขยายพันธุ์ปลูกโดยวิธีเดิมและพันธุ์ปลูกจากการเลี้ยงเนื้อเยื่อ (A COMPARATIVE STUDY ON COSTS AND RETURN ON INVESTMENT IN DENDROBIUM CUT ORCHID PRODUCTION UTILIZING CONVENTIONAL PROPAGATION AND CULTURED TISSUE) อ.ที่ปรึกษา ศศ.จิตรพรพรณ พิธิถิก, และ ศศ. ดุษฎี สงวนชาติ 108 หน้า.

การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย นับเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมอาชีพหนึ่ง ผู้ปลูกเลี้ยงจำนวนมากนิยมที่จะปลูกเลี้ยงเป็นอาชีพหลัก แทนการปลูกเลี้ยงเป็นอาชีพรองเหมือนที่ผ่าน ๆ มา

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ทำการสำรวจจากผู้ปลูกเลี้ยงถึงวิธีการปลูกเลี้ยงที่ใช้อยู่ เพื่อที่จะศึกษาถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปลูกเลี้ยงและในขณะที่เดียวกันก็ทำการตรวจนับผลผลิตที่ได้รับจากการปลูกเลี้ยงของผู้ปลูกเลี้ยงแต่ละรายทำให้ทราบถึงรายได้ของผู้ปลูกเลี้ยงแต่ละราย ทำการคำนวณให้เป็นรายได้เฉลี่ยสำหรับการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในแต่ละชนิด ซึ่งพบว่าผลผลิตของกล้วยไม้จะให้สูงในปีที่ 2 และจะลดลงเล็กน้อยในปีที่ 3 หลังจากนั้นแล้วก็จะมีการตัดต้นกล้วยไม้ทิ้ง เนื่องจากผลผลิตจะเริ่มลดต่ำลง ดังนั้นในการคำนวณรายได้และผลตอบแทนจะทำการศึกษาเพียงระยะเวลาปลูกเลี้ยง 3 ปี

การศึกษาได้ทำการศึกษากล้วยไม้สกุลหวาย 4 ชนิด คือ หวายวอเคอร์ หวายแพนด้า หวายไวปาซู และหวายซีซาร์เทด เนื่องจากเป็นหวายที่กำลังเป็นที่นิยมปลูกเลี้ยงกันมาก เนื่องจากเป็นดอกกล้วยไม้ที่มีราคาปานกลางถึงสูง ซึ่งการศึกษาพบว่า

ต้นทุนจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกเลี้ยงโดยวิธีเดิม ร้อยละ 5.06 ส่วนรายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะสูงกว่าการปลูกเลี้ยงโดยวิธีเดิม ร้อยละ 5.76 ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสูงกว่าการปลูกเลี้ยงโดยวิธีเดิม ร้อยละ 10.07

จากการศึกษาในเรื่องดังกล่าวพบว่า ผู้ปลูกเลี้ยงส่วนใหญ่ยังนิยมใช้ต้นทุนพันธุ์เดิมของตนทำการขยายพันธุ์ออกไป ซึ่งทำให้ปริมาณของผลผลิตมีมากกว่าความต้องการเป็นเหตุให้ราคาผลผลิตต่ำ ซึ่งถ้าผู้ปลูกเลี้ยงพยายามที่จะหาต้นพันธุ์ใหม่ทำการปลูกเลี้ยงก็จะขจัดปัญหาในเรื่องของราคาลงได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

TODTAMON SEANGSAWANG : A COMPARATIVE STUDY ON COSTS AND RETURN ON INVESTMENT IN DENDROBIUM CUT ORCHID PRODUCTION UTILISTING CONVENTIONAL PROPAGATION AND CULTURED TISSUE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. CHITRAPAN PILUEK AND ASST. PROF. DUSADEE SANGUANCHART, 108 PP.

Growing dendrobium orclids flowers is one of the popular occupati- on. Most of orclid growers cultivate the dendrobium as a main occupation in stead of for support income.

The study has been done through the survey of two different method- s .Study on costs and revenue in planting was done by counting flower pro- duct before averaging revenue for each orchid specie. High yield was found in the second year product, followed by decreased yield in the third year. The grower would discard the old crop plants when the product are decreas- ing. So, under this study, the data will be taken for the period of three years.

Four kinds of selected orchids were included under this study, they were Dendrobium Walter Oumae , Dendrobium Ekapol 'panda', Dendrobium Waipahu and Dendrobium Caesar x Dendrobium Takaguchi which are popular orchids and of moderate to high prices during these days. Results showed that.

Production costs in dendrobium orchid for cut flower by convention al methods of propagation were lower than by cultured tissue by 5.06 perce- nt, revenue was higher by 5.76 percent and return on investment higher by 10.07 percent.

The study revealed that most of the growers still prefered to grow the old species which brought about excessive supply, resulting in decrease.

If the growers use new species for planting, the proble in price declining will be solved

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือ และความช่วยเหลือของบุคคลหลายท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าของท่านรับเป็นประธาน การตรวจวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิง สงวนชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์อรพินธุ์ ชาติอักษร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวก และประสานงานการจัดทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จลง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตราพรรณ พิสิฐ ผู้ที่ให้ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องของกล้วยไม้ มาตั้งแต่ต้นรวมทั้ง เป็นผู้เสนอแนะหัวข้อการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ นับเป็นผู้ที่มีพระคุณอย่างสูงที่ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้

นอกจากนี้ยังขอขอบคุณคุณวิโรจน์ ศรีวิลาศ ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบสอบถาม เพื่อศึกษาการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ รวมทั้งเป็นผู้ติดต่อแนะนำผู้ปลูกเลี้ยงรายอื่น ๆ ในเขตหนองแขม เขตภาษีเจริญ เขตคลองสาน และอำเภอกระทุ่มแบน ขอขอบคุณ คุณประภา น้าสมบูรณ์ ที่ช่วย เป็นธุระในการประสานงานแนะนำผู้ปลูกเลี้ยงในเขตสามพราน

ขอขอบคุณ คุณกิติ ทล่อวีรธรรม ที่กรุณาเปิดเผยถึงต้นทุน และข้อมูลรายได้ที่จำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งของการวิเคราะห์รายการ และขอขอบคุณผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ทุกท่านที่ได้ให้โอกาสผู้เขียน เข้าศึกษาการปลูกเลี้ยง

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณอีกหลายท่าน ที่มีได้กล่าวนาม ที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งในด้านความคิด ข้อมูล กำลังใจ เวลา และทุนทรัพย์ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จตามความคาดหมาย

ทนมัล แสงสว่าง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ช
บทที่	
บทนำ	
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	1
ความสำคัญของ เรื่องที่จะศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษาและค้นคว้า.....	3
ข้อสมมติฐานในการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
บทที่ 1 ลักษณะโดยทั่วไปของการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้.....	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกล้วยไม้.....	6
ชนิดของกล้วยไม้ตัดดอก.....	9
แหล่งที่ทำการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้.....	10
โรงเรือนและ เครื่องปลูกกล้วยไม้ตัดดอก.....	11
การขยายพันธุ์และการปลูกเลี้ยง.....	14
บทที่ 2 ต้นทุนจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	23
การวิเคราะห์ต้นทุน.....	23
ต้นทุนแปรได้.....	24
ต้นทุนคงที่.....	31
ต้นทุนการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกโดยวิธีเดิม.....	40
ต้นทุนการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ.....	48

บทที่ 3	รายได้จากการปลูกเลี้ยงเพื่อจำหน่ายดอกกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย...	56
	การวิเคราะห์รายได้.....	58
	ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยง.....	59
	โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ.....	60
	โดยวิธีเดิม.....	68
	รายได้จากการปลูกเลี้ยง.....	75
	โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ.....	77
	โดยวิธีเดิม.....	81
บทที่ 4	ผลตอบแทนจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	85
	วิเคราะห์เงินลงทุนเริ่มแรกและดอกเบี้ย.....	85
	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ.....	87
	วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกเลี้ยง.....	87
	ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	95
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา.....	96
	บรรณานุกรม.....	98
	ภาคผนวก.....	99
	ประวัติผู้เขียน.....	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงสัดส่วนของการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอก	10
1.2	แสดงพื้นที่ปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ทั่วประเทศ	11
1.3	แสดงอำเภอที่ปลูก เลี้ยงกล้วยไม้มากที่สุด 5 อำเภอ	11
1.4	แสดงสัดส่วนของ เครื่องปลูกกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย	14
2.1	แสดงจำนวนคนงานที่รับผิดชอบในการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยใช้พื้นที่ปลูกเลี้ยงขนาด 20-30 ไร่	28
2.2	แสดงอัตราค่าจ้างแรงงาน สำหรับพื้นที่ปลูกเลี้ยงขนาด 20-30 ไร่ (ไม่รวมแรงงานคนในบ้าน)	29
2.3	แสดงอัตราการจ้างแรงงานของผู้ที่ได้รับค่าแรงงานเฉลี่ยต่อเดือน 1,801-2,000 บาท สำหรับพื้นที่ปลูกเลี้ยงขนาด 20-30 ไร่	29
2.4	แสดงต้นทุนของการปลูกสร้างและค่าเสื่อมราคาโรงเรือนค่อไร่	37
2.5	แสดงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้	45
2.6	แสดงค่าใช้จ่ายคงที่อื่น ๆ ที่เกิดจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ในแต่ละปี	45
2.7	แสดงต้นทุนต่อไร่ที่เกิดขึ้นจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธี เดิม	47
2.8	แสดงต้นทุนคงที่ที่เกิดขึ้นจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ก่อนการให้ผลผลิต	51
2.9	แสดงต้นทุนต่อไร่ที่เกิดขึ้นจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธี เพาะ เลี้ยง เนื้อ เชื้อ	55

3.1	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้นในปีแรก.....	61
3.2	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้นตลอด 2 ปี.....	62
3.3	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้น ตลอด 3 ปี.....	63
3.4	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อไร่.....	64
3.5	แสดงสัดส่วนโดยเฉลี่ยของลักษณะผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จากผู้ปลูกเลี้ยง 10 ราย ๆ ละ 20 ต้น.....	67
3.6	แสดงผลผลิตจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม เฉลี่ยต่อต้นในปีแรก.....	69
3.7	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม เฉลี่ยต่อต้น ตลอด 2ปี.....	70
3.8	แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม เฉลี่ยต่อต้น ตลอด 3 ปี.....	71
3.9	แสดงผลผลิตจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม เฉลี่ยต่อไร่.....	72
3.10	แสดงสัดส่วนโดยเฉลี่ยของลักษณะผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ โดยวิธีเดิมจากผู้ปลูกเลี้ยง 10 ราย ๆ ละ 20 ต้น.....	73
3.11	แสดงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอก สกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ.....	78
3.12	แสดงรายได้ต่อต้นที่เกิดจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยง โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ.....	80
3.13	แสดงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอก สกุลหวายโดยวิธีเดิม ต่อต้น.....	82
3.14	แสดงรายได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยง โดยวิธีเดิม.....	84

4.1	แสดงเงินทุน เริ่มแรกจากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายต่อไร่.....	86
4.2	แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	88
4.3	แสดงการ เปรียบเทียบรายได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	89
4.4	แสดงการ เปรียบเทียบต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการปลูก เลี้ยง กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยเฉลี่ยต่อปี.....	91
4.5	แสดงกำไรสุทธิ จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	93
4.6	แสดงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย.....	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย